

øvrige lignes paa Hartornet. Øvre paa Verne gif det nu meget godt. Der slog Degnetræven til i de allerfleste Tilfælde — somme Steder endogfaa saa rigeligt, at de fik mere end det ordningsmæssige. Men i Thyland var Degnetræven saa godt som aldrig tilstrækkelig; saa blev det trange Tider den Gang, thi naar saa det yderligere skulde lignedes paa Kommunerne, gif Rancelliet jævnlige ind paa, at der blev tillagt Embederne mindre Kornløn, end der var bestemt, og disse Undtagelser blev saa talrige, at endnu i 1850 var der kun 64 af 1413 jydsk Landsbyftolelærere, som havde den normerede Løn, og Forholdet er næppe blevet bedre nu, da det netop er vor Tid forbeholdt at oprette alle disse Smaaembeder for ugifte Enkelte lærere. Nu have vi jydsk Lærere i over 80 Aar sidde paa Smalkost i Forhold til Lærerne øvre paa Verne; og hvis det foreliggende Lovforslag bliver vedtaget, som det foreligger, er der al Udfigt til, at vi maatte ogsaa i det næste Hundrebaar, eller i alt Fald saa længe vi leve, kunne blive ved at sidde paa Smalkost i Forhold til vore Kolleger øvre paa Verne. Det vilde jeg dog gerne undgaa. Herregud, vi ere jo dog allesammen Thyder for vor Herre, hvorfor kunne vi saa ikke ogsaa noget nær være lige i dette Forhold? Hvis der var Tale om en Forskel af et Par Hundrede Kroner i de Grænser, som egentlig skulde være Reglen, 700—900 Kr., det skulde jeg ikke misunde dem, men 500 Kr. mere synes jeg er loblig meget. Jeg tror at turde sige, at de jydsk Lærere have gjort et lige saa godt og trofast Arbejde i Stolen som Vernes Lærere; og Willighed og Netfærdighed taler altsaa ogsaa for, at de saa nogenlunde samme Løn som andetsteds. Jeg tror som sagt, at den Totalsum, som er beregnet, naar den paa den ene eller den anden Maade kunde blive ligelig fordelt, vilde være tilstrækkelig, naar man altsaa bortfar Undtagelsen og blot holdt sig til Reglen, 700 eller 900 Kr. som Begyndelsesløn. Og jeg skal her tillade mig at fremsætte en Tanke, som jeg i hvert Fald ikke har hørt er blevet nævnt her i Tinget. Saa vidt jeg har forstaaet Lovforslaget er det Meningen, at hver enkelt Kommune ikke maa saa sine Udgifter forhøje til Begyndelseslønningerne, og det synes jeg ogsaa kan være meget rigtigt. Jeg er enig med dem, som holde paa, at Kommunerne ikke maa saa forsøge Udgifter, men saa vidt jeg har forstaaet, kan der ikke tages noget fra en Kommune og lægges over til en anden. De Kommuner, hvor de nuværende Lærerlønninger ere større, end det er foreslaaet, at Begyndelseslønning-

gen skal være, saa det Beløb fradrages, men hvor det skal hen, ved jeg ikke. Jeg mener, at hvis det blev saadan, at hvor der i Kommuner er flere Benge, end det er nødvendigt, til Begyndelseslønning, blev det beregnet Lærerne som Alderstillaag, og at den Sum, som Staten derved kunde spare, blev fordelt paa de Kommuner, som vilde saa forøget Udgift ved, at man sætter Lærerlønningerne nogenlunde ens hele Landet over, vilde det kunne udjævnes. Med Hensyn til Jordloddens Bevaring hører jeg til de Lærere, som mene, at det vilde være heldigt, om den blev bevaret. Jeg har gjort den Erfaring, at jeg har været glad ved at have min Jordlod. Efter de Regler, som stilles op, vilde jeg kunne saa 100 Kr. i Rente af de Benge, som Jordlodden vilde kunne koste, men der blev i Foraaret budt mig 200 Kr. i Forpagtning af den, og jeg foretrak dog selv at beholde den, fordi jeg mente, at det kunde jeg fuldt ud saa af den. Derimod tror jeg, at det vilde være hensigtsmæssigt, om Juragen blev afskaffet samtidig med Kornlønnen og andet mere. Denne Levering af Jurage er egentlig ikke længere tidshvarende. Fra Begyndelsen var det Meningen, at Lærerne skulde græsses om Sommeren ude paa Jordlodden, og Juragen saa skulde være til Foder om Vinteren, men nu drives jo Jordlodden som alle andre, og Læreren maa lige saa godt kunne fodre sine Kreaturer om Vinteren som enhver anden Mand, der har en lignende Lod. En Ting har undret mig, og det er, at skønt der er fastsat Regler for Afsløsning af alle andre Ydelser til Lærerne, kan jeg ikke i Lovforslagets § 12 finde nogen Regel om Afsløsning af Jurage. Muligvis er det en Forglemmelse, for jeg ser i Bemærkningerne til §§ 24, 25 og 26, at det er Meningen, den skal afløses paa samme Maade som Jordlodden, nemlig ved Værdiansættelse af et Udvalg af udmeldte Mænd. Nu har denne Jurage altid figureret i Lærernes Lønning efter visse bestemte Regler, nemlig efter de Priser paa Hø og Halm, som ere blevne fastsatte af Amtet efter Gennemsnittet af 10 Aar, og det forekommer mig derfor, at naar den er bleven lignet efter denne Regel bestandig, vilde det ogsaa være naturligt, at den blev afløst efter samme Regel. Hvad Spørgsmaalet om Fristolen eller Privatstolen angaar, kan jeg fuldt ud være enig med dem, der mene, at det ikke kan gaa an at yde saa stor en Støtte til Statsstolen og saa helt forbigaa Fristolen. Derimod kan jeg ikke være enig i den Maade, paa hvilken mange af de foregaaende Talere have foreslaaet, at denne Støtte skulde ydes. Naar Staten yder Støtte til alle andre Skoler i